

***Ivan
Krilov***

Ivan Andreyeviç Krilov (13 Şubat 1769, Moskova – 21 Kasım 1844, Sankt–Peterburg), Rus gazeteci, şair, oyun yazarı, çevirmen.

Edebi yaşamı 1783'te yazdığı Kofeynitsa adlı komik–operanın bir yayımcı tarafından basılması ile başladı ve oyunlar yazmaya devam etti.

1806'da Moskova'da şair ve fabl yazarı İvan Dmitriyev ile görüştü ve ona La Fontaine'in fabllarından yaptığı iki çeviriyi gösterdi. Dmitriyev, kendisini fabl yazması konusunda teşvik etti.

Oyunlarının kazandığı başarıya rağmen oyun yazmayı bırakıp fabl yazmaya yönelen Krilov'un ilk fabl koleksiyonu 1809'da yayımlandı ve çok beğenildi. Ömrünün sonuna kadar fabl yazmayı sürdürdü. Başlangıçta La Fontaine fabllarını çeviriyor veya yeniden yazıyordu ancak zamanla dönemin Rus toplumuna ilişkili fabller yazmaya başladı. O zamana kadar fazla tanınmayan ve maddi güçlükler içinde yaşayan biri iken fabl kitapları sayesinde çok tanındı ve saygınlık kazandı.

İVAN KRILOV

الأحاديث / *FABL VE MASALLAR*

ARAPÇA-TÜRKÇE FABL VE MASALLAR
ARAPÇASI: İLYAS ANTON
TÜRKÇESİ: YUSUF BİLDİK

ARAPÇA-TÜRKÇE EDEBİYAT SERİSİ – 8

ISBN | 978-605-06973-2-2

41587 sertifika numaralı Muarrib Yayınları'nın 13. eseridir.

Ivan Andreyeviç Krilov kaleme aldı.

Arapçaya **İlyas Anton**; Arapçadan Türkçeye **Yusuf Bildik** tarafından tercüme edildi. Yayın Yönetmenliğini **Muhammed Yasin Can** üstlendi.

Kapak ve sayfa tasarımı **Muhammed Yasin Can** tarafından yapıldı; Arapça metinde 18 punto Sakkal Majalla fontu, Türkçe metinde 12 punto Berkeley Old fontu kullanıldı.

2. Baskı, Nisan 2023, İstanbul

© Eserin tercümeden doğan hakları Muarrib Yayınları'na aittir.

Yapım, Publishing and Media (P&M)

Baskı, Yılmaz Basımevi (Mat. Ser. Nu: 49749)

Aziz Mahmud Hüdayi Mah. Tepsi Fırını Sok. No:9/3

Üsküdar/İstanbul

0 850 304 17 58 – 0 530 225 21 81

muarrib.com

iletisim@muarrib.com

@muarrib (facebook, youtube, instagram, twitter, telegram, tiktok)

*Kendisi de bir filolog olan eşime,
çalışma süresince verdiği destekten dolayı
teşekkür ederim.
Y.B.*

Açgözlü Pek Az Kazanır

Dilencinin biri, uzun koltuk değneklerine dayanıp kapı kapı dolaşıyordu. Kolunun altında hayırseverlerin verdiklerini koymak için taşıdığı eski heybesi vardı. Alışılmış sesiyle ve bilinen dualarıyla “Hayır ve iyilik sahipleri” diyerek dileniyordu. Allah’a “İyilik edenlerin evlerini mamur eyle” diye dua ediyor. Ya da dinleyenlere “İyilik eden onu bulur”, “Dünya geçicidir, üzerindeki herkes fanidir. Yalnız celal ve ikram sahibi Rabbin ölümsüzdür”, “Kanaat, bitmeyen bir hazinedir.”, “İnsanların elindeki tükenir, Allah katındaki kalıcıdır” sözlerini hatırlatıyordu. Bir eve vardığı zaman toplumsal düzenler ve kusurları hakkındaki felsefi görüşlerini söylemeye başlıyordu. Özellikle de elindeki mal ve mülkle yetinmeyen ve hırslarına ket vurmeyen kanunlara dayanarak daha fazla kazanma isteğini huy edinmiş zenginler hakkında.

الطَّمَعُ قَلَمًا جَمَعَ

طَافَ الشَّحَادُ مُتَوَكِّنًا عَلَى عُكَّازَتِهِ الطَّوِيلَةِ، يَتَسَوَّلُ
 مُتَنَقِّلًا مِنْ بَابٍ إِلَى بَابٍ، حَامِلًا تَحْتَ ذِرَاعِهِ كَشْكُولِهِ
 الْعَتِيقِ الْبَالِي؛ لِيُلْقِيَ فِيهِ مَا يَجُودُ عَلَيْهِ بِهِ الْمُحْسِنُونَ،
 فَكَانَ يَدْلُفُ مِنْ دَارٍ إِلَى دَارٍ، مُسْتَجِدِيًّا «أَهْلَ الْخَيْرِ
 وَالْإِحْسَانِ» بِنِدَاءِ اتِّهِ الْمَالُوفَةِ، وَأَدْعِيَتِهِ الْمَعْرُوفَةِ؛ كَأَنَّ
 يَطْلُبُ مِنَ اللَّهِ أَنْ «يَجْعَلَ دَارَ الْمُحْسِنِينَ عَامِرًا»، أَوْ يُدَكِّرُ
 السَّامِعِينَ بِأَنَّ «مَنْ قَدَّمَ إِحْسَانًا بِيَدَيْهِ التَّقَاهُ»، أَوْ بِأَنَّ
 «الدُّنْيَا إِلَى زَوَالٍ، وَكُلُّ مَا عَلِمَهَا فَاِنٍ، وَلَا يَبْقَى مِنْهَا غَيْرُ وَجْهِ
 رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ»، أَوْ بِأَنَّ «الْقِنَاعَةَ كَنْزٌ لَا يَفْنَى»
 أَوْ بِأَنَّ «مَا عِنْدَ النَّاسِ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ!» وَكُلَّمَا مَرَّ
 بِدَارٍ أَخَذَ يُنَاجِيهَا بِمَا يَعْنُ لَهُ مِنَ الْأَرَاءِ الْقَلَسْفِيَّةِ الَّتِي
 تَتَّصِلُ بِالْأَنْظِمَةِ الْاجْتِمَاعِيَّةِ وَعُيُوبِهَا، خُصُوصًا مَا يَتَعَلَّقُ
 بِالْأَغْنِيَاءِ الَّذِينَ لَا يَكْتَفُونَ بِمَا عِنْدَهُمْ مِنْ مَالٍ وَعَقَارٍ، بَلْ
 يَدَّأِبُونَ فِي طَلَبِ الْمَزِيدِ ارْتِكَانًا عَلَى مَا فِي هَذِهِ الْأَنْظِمَةِ مِنَ
 الشَّرَائِعِ وَالْقَوَانِينِ الْجَائِرَةِ الَّتِي لَا تَحُدُّ مِنْ جَشَعِهِمْ.

Dilenci her zamanki gezintisini yaptığı bir gün, kapı ve pencereleri kapalı bir evin önünde durdu. Eve doğru yönelerek şunları söylemeye başladı:

Bu boş evde bir zamanlar, elindekilerle sürekli iyilik yapan zengin tüccar Abdulgani Bey yaşardı. Parasız kimselere dağıtmak üzere yüklü gemiler hazırlamaya başladı. Fakat uğrunda elindeki her şeyi verdiği gemiler hazırlanırken bir fırtına çıktı ve gemiler battı. Deniz gemilerdeki her şeyi yuttu.

Dilenci biraz daha yürüdü ve başka bir evin önünde durdu. Evde ses soluk yoktu. Âsasını sol eliyle tutup başını sağ elinin avucuna dayadı. Eve doğru şöyle demeye başladı:

Ey virâne saray! İçinde parmakla gösterilen zengin bir adam yaşadı değil mi? Fakat insanın en büyük düşmanı açgözlülük onu da mal mülk hırsına sürükledi. Böylece bütün malını mülkünü kaybetti. Gözünü ancak toprak doyuran insanlar ne de ahmak!

وَفِي يَوْمٍ مَا، بَيْنَمَا كَانَ يَجُولُ جَوْلَتَهُ الْمُعْتَادَةَ، وَقَفَ
أَمَامَ دَارٍ مُغْلَقَةِ الْأَبْوَابِ وَالنَّوَافِدِ، وَأَخَذَ يُوجِّهُ إِلَيْهَا
نَجْوَاهُ، قَائِلًا:

«فِي هَذِهِ الدَّارِ الْخَاوِيَةِ كَانَ يَسْكُنُ التَّاجِرُ الْغَنِيُّ السَّيِّدُ
«عَبْدُ الْغَنِيِّ»، الَّذِي لَمْ يَقْنَعْ بِمَا حَازَهُ مِنْ خَيْرٍ كَثِيرٍ،
فَأَخَذَ يُعِدُّ سُفُنًا لِسَفْرَةٍ يَتُوبُ مِنْهَا بِأَضْعَافٍ مَا كَانَ لَهُ مِنْ
مَالٍ، وَلَكِنَّ السُّفْنَ الَّتِي أَنْفَقَ كُلَّ مَا كَانَ عِنْدَهُ فِي سَبِيلِ
إِعْدَادِهَا، عَصَفَتْ بِهَا الرِّيحُ، فَغَرِقَتْ وَابْتَلَعَهَا الِيمُّ بِكُلِّ
مَا كَانَ فِيهَا.»

وَسَارَ قَلِيلًا ثُمَّ وَقَفَ أَمَامَ دَارٍ أُخْرَى، لَيْسَ بِهَا نَافِخُ
ضِرْمَةٍ، وَأَمْسَكَ عَصَاهُ بِبُيُورِهِ، وَأَسْنَدَ رَأْسَهُ عَلَى كَفِّ
يُمْنَاهُ، وَطَفِقَ يُخَاطِبُهَا قَائِلًا:

«وَأَنْتَ أَيُّهَا الْقَصْرُ الْخَرِبُ، أَلَمْ يَقْطُنْكَ رَجُلٌ ثَرِيٌّ كَانَ
يُشَارُ إِلَيْهِ بِالْبَنَانِ؟! وَلَكِنَّهُ الطَّمَعُ، عَدُوُّ الْإِنْسَانِ الْأَكْبَرُ،
دَفَعَهُ إِلَى طَلَبِ الْمَزِيدِ بِالْمُضَارِبَاتِ الْمَالِيَّةِ، فَأَضَاعَ كُلَّ
مَا كَانَ لَهُ مِنْ مَالٍ وَعَقَارٍ، فَمَا أَحْمَقَ النَّاسِ الَّذِينَ لَا يَمْلَأُ
عُيُوتَهُمْ إِلَّا التُّرَابُ

Bir gün dilenci, -kör- Şans Tanrıçasına uğramaya karar verdi. Tanrıça onu görünce talihinin önünü kesmekten vazgeçti. Dilenciye dedi ki:

Sana söyleyeceklerimi dinle ve iyi düşün. Uzun zamandır sana ulaşip yardım etmek ve durumunu düzeltmek için uğraşıyordum. Heybeni aç, içine istediğin kadar altın dökkeğim. Yalnız heybeden yere tek bir altın dökmemen şartı ile. Eğer düşerse, heybedeki bütün altınlar bir anda toprağa dönüşecek. Dikkatli ol. Heybeni kullana kullana eskitmişsin. Taşıyamayacağından fazlasını yükleme.

Dilenci bu “basit” şartı duyar duymaz heybesini hemen Tanrıçaya doğru açtı. Tanrıça da parlak altınlarından yavaş yavaş dökmeye başladı. Biraz önce söylediği uyarı ve nasihati de hatırlatarak “Sana verdiklerim yetmez mi?” dedi. Dilenci:

- Hayır efendim, lütfen. Daha fazla... Daha fazla...

وَاتَّفَقَ حِينَئِذٍ مُرُورُ «إِلَهَةِ الْبَخْتِ» الْعَمِيَاءِ، فَلَمَّا رَأَتْهُ
وَقَفَتْ تَعْتَرِضُ طَرِيقَهُ، وَقَالَتْ لَهُ:

«أَصْنَعِ إِلَيَّ مَا سَأْفُؤْلُهُ لَكَ، وَتَدَبَّرْهُ أَيُّهَا الرَّجُلُ؛ فَقَدْ
مَضَى عَلَيَّ زَمَنٌ طَوِيلٌ وَأَنَا أَحَاوِلُ الْإِتِّصَالَ بِكَ لِمُسَاعَدَتِكَ
وَتَحْسِينِ حَالِكَ؛ فَافْتَحْ كَشْكُولَكَ؛ لِأَنِّي سَأَصُبُّ فِيهِ كُلَّ
مَا تَطْلُبُهُ نَفْسُكَ مِنْ نُقُودٍ ذَهَبِيَّةٍ، شَرْطُ الْأَتَدَعِ قِطْعَةً
وَاحِدَةً مِنْهَا تَسْقُطُ مِنَ الْجِرَابِ إِلَى الْأَرْضِ؛ لِأَنَّهَا إِذَا سَقَطَتْ
فَكُلُّ مَا قَدْ يَكُونُ فِيهِ مِنْ قِطْعِ الذَّهَبِ، سَوْفَ يَتَحَوَّلُ إِلَى
تُرَابٍ فِي لِحْظَةٍ وَاحِدَةٍ، فَاحْذَرُ! وَلَا تَنْسَ أَنْ كَشْكُولَكَ قَدْ
أَتَمَّكَهُ الْإِسْتِعْمَالُ، فَلَا تُحْمِلْهُ أَكْثَرَ مِمَّا يَقْدِرُ عَلَى حَمْلِهِ.»
فَمَا إِنْ سَمِعَ مِنْهَا هَذَا الشَّرْطَ «الْبَسِيطَ» حَتَّى أَسْرَعَ
وَفَتَحَ أَمَامَهَا كَشْكُولَهُ، فَأَخَذَتْ تَصُبُّ فِيهِ مِنْ ذَهَبِهَا
الْوَهَّاجِ، رُوَيْدًا رُوَيْدًا، مَا أَذْهَلَهُ عَنِ التَّخْدِيرِ وَالنُّصْحِ
الَّذِي أَسَدَتْهُ إِلَيْهِ مِنْذُ لِحْظَةٍ، فَقَالَتْ لَهُ: أَلَا تَرَى أَنَّ فِيهَا
أَغْدَقْتُهُ عَلَيْكَ الْكِفَايَةَ؟

- كَلَّا! يَا سَيِّدَتِي، أَرْجُوكِ... أَيْضًا... أَيْضًا... أَيْضًا... زَيْدِي

- Fakat heybenin yeni olmadığını hatırlatmak isterim.

Eğer daha fazla yüklersen yırtılabilir.

- Yok, yok. Bir şey olmaz, korkmayın. İçinde olandan fazlasını da alır. Lütfen...!

- Altının sesi, heybenin durumunu ve bunları vermeden önce sana söylediğim şartı unutturmasın lütfen!

- Sadece... İyiliğinizi tamamlamanızı istiyorum. Bir tane daha...

Derken heybe yırtıldı. İçinde ne varsa yere döküldü ve toprak oldu. Dilenci elindeki yırtık heybesini ters çevirip pişmanlık ve özlem içinde başını döverken Şans Tanrıçası dilenciye yine yoksul bırakıp gözden kayboldu.

- وَلَكِنْ ... أُرِيدُكَ أَنْ تَذُكَّرَ أَنْ كَشْكُولَكَ لَيْسَ جَدِيدًا،
وَيُخْشَى عَلَيْهِ أَنْ يَنْشَقَّ، إِذَا حَمَلْتَهُ فَوْقَ طَاقَتِهِ.

- لَا ...! لَا خَوْفَ عَلَيْهِ ...! لَا تَخَافِي ...! إِنَّهُ يَسَعُ أَكْثَرَ مِمَّا
فِيهِ الْآنَ ... أَرْجُوكِ أَنْ ...!

- وَلَكِنِّي أَرْجُوكِ بِدَوْرِي أَلَّا يُذْهِلَكَ زَيْنُ ذَهَبِي عَنْ
حَقِيقَةِ كَشْكُولِكَ، وَعَنِ الشَّرْطِ الَّذِي ذَكَرْتُهُ لَكَ عِنْدَمَا
عَرَضْتُ عَلَيْكَ هَبْتِي ...

- فَقَطُّ ... أَرْجُو أَنْ تُكْمِلِي جَمِيلِكَ ... بِحَبَّةٍ أُخْرَى مِنْ
وَفِي تِلْكَ اللَّحْظَةِ انْشَقَّ الْكَشْكُولُ، فَسَقَطَ مَا كَانَ
فِيهِ عَلَى الْأَرْضِ، وَصَارَ تُرَابًا، وَاخْتَفَتِ إِلَهَةُ الْحِطِّ تَارِكَةً
الشَّحَادَ أَفْقَرَ مِمَّا كَانَ؛ وَهُوَ يُقَلِّبُ بَيْنَ يَدَيْهِ كَشْكُولَهُ
الْمَشْقُوقَ، وَيَقْرَعُ سِنَّهُ نَدَمًا وَحَسْرَةً ...